

Themareis

Andalusië

Moorse Contouren & Flamenco

08 april – 15 april 2007
28 oktober – 04 november 2007

Moorse Contouren

Een reis door Zuidelijk Spanje op het bekoorlijke ritme van flamenco, met smakelijke impressies van sherry en Spaanse wijn, een kennismaking met stieren en paarden, maar vooral met witte dorpen en boeiende Moorse steden. Neen, dit zijn geen relieken uit het verleden maar het tastbare uiterlijk van alledaags Andalusië. Het verlaten binnenland met duizenden olijfbomen, onverwachte berglandschappen, bloeiende centra als Sevilla, Cordoba en Granada, en zelfs de mondaine kust, kenmerken de veelzijdigheid van dit gebied tussen de Middellandse Zee, de Atlantische Oceaan en de Sierra Morena. Een land met een verrassend rijke geschiedenis, weliswaar verankerd in religie en traditie, maar zonder twijfel met een wakkere blik op morgen.

Cultuur en Flamenco

Als thema's voor deze gevarieerde cultuurreis door Zuid-Spanje kozen we haar onvergetelijke Moorse geschiedenis, en haar unieke muzikale overlevering, de flamenco. De rol van de Arabieren in de wereldgeschiedenis spreekt zeker vandaag tot ieders verbeelding. Daarom zijn de 800 jaar dat zij vertoefden op het Europese vasteland zo'n interessante periode. Hoe kon een kleine groep moslims het Spaanse vasteland op korte tijd innemen? Hoe ontwikkelde hun cultuur, hun architectuur, hun levenswijze, en wat was juist die "convivencia" tussen christenen, joden en moslims? Heeft die ideale maatschappij van tolerantie en kruisbestuiving hoegenaamd wel bestaan? En hoe en waarom ging dit Moorse land uiteindelijk toch weer verloren? De sporen van de Andalusische moslims zijn nu nog overal zichtbaar in steden en dorpen waarvan we er een paar uitgebreid exploreren: Sevilla, Jerez, Arcos, Grazalema, Ronda, Cordoba, en Granada.

Marianne Meire

Marianne leeft en werkt al 9 jaar in Andalusië. Diverse reizen kriskras door het land leerden haar zoveel over het verleden en het heden van deze autonome Spaanse regio, dat zij die kennis als gedegen gids graag en gulzig deelt met andere Vlamingen.

DAGPROGRAMMA

DAG 1: BRUSSEL - SEVILLA

Na aankomst op de luchthaven van Sevilla, die werd gebouwd ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling van 1992, klaren we meteen het ophalen van de bagage en vertrekken we naar ons hotel in de stad. De moderne buitenwijken zijn in volle expansie. De bouwwoede neemt nog elke dag toe. Nog even en we proeven de geuren en kleuren van Sevilla zoals we haar kennen van fotoboeken en reisverhalen: een schitterende stad aan een trage rivier met een Arabische naam, de Guadalquivir. Na een korte opknapbeurt in het hotel gaan we meteen op verkenning. We wandelen door de smalle straten, langs statige huizen met betraliede vensters, talrijke eeuwenoude kerken onopvallend in het straatbeeld, ontelbare tapabars en bodegas, en de alomtegenwoordige sinaasappelbomen. Sevilla moet je bekijken als een prentenboek uit de geschiedenisles want over elke hoek en kant is wel een verhaal te vertellen. Zoals over een antiek treinstation (1901) dat tot vorige eeuw Sevilla met Córdoba verbond, of over de Puente de Triana (1852), een van de eerste stalen constructies van Spanje en een bouwwerk van de Franse ingenieurs Steinacher en Bernadet. Vanop deze brug zien we de oude zigeunerwijk Triana, nu sterk in vraag bij vastgoedmakelaars, en verderop ook een paar van de moderne gebouwen van de Cartuja waar in 1992 de wereldtentoonstelling plaatsvond. Langs de rivier aan de kant van Triana loopt de calle Betis, een van de favoriete wandelstraten van nachtelijk Sevilla. Het uitzicht op de Moorse Torre de Oro (1220), de corrida en de Giraldatoren is uniek. Na deze eerste kennismaking proeven we in een van de favoriete restaurants van de gids tapas van o.m. olijven, geitenkaas, stierestaart, gefriteerde vis, en varkensvlees. Uiteraard overgoten met een Spaans wijntje.

DAG 2: SEVILLA

Sevilla is de achtste provincie van de autonome regio Andalusië (naast Huelva, Cádiz, Málaga, Córdoba, Granada, Almería, en Jaén). Hoofdstad Sevilla is met 750.000 inwoners de vierde grootste stad van Spanje (na Madrid, Barcelona en Valencia). In de Spaanse culturele en economische geschiedenis speelde Sevilla een opmerkelijke rol. Bijvoorbeeld toen de stad nog Hispalis heette en het centrum van de Romeinse provincie Baetica was (2de eeuw). Of later na de val van het Kalifaat van Córdoba toen Sevilla tijdelijk hoofdstad werd van Moors Spanje (12de en 13de eeuw). En nog later als centrum van de Spaanse exploratie van de Nieuwe Wereld in Zuid-Amerika (16de en 17de eeuw). Deze en talrijke andere interessante sporen van een boeiende en helaas niet altijd vreedzame geschiedenis, trekken we na tijdens een uitgebreid stadsbezoek.

Na het ontbijt wandelen we via het Museo de Belles Artes en de unieke Magadalenakerk (ooit zetel voor de Spaanse inquisitie) naar de achterkant van de Plaza de Toros, de corrida uit de 18de eeuw. Vervolgens lopen we voorbij de Moorse Torre de Oro naar het moderne Plaza de Cuba. Dit is een van de beste plekken voor het maken van foto's van Sevilla. Daarna steken we de rivier weer over en gaan we naar de imposante Plaza de España nabij het Parque Maria Luisa. Hier tuimelen we terug in de twintigste eeuw en bekijken we een paar gebouwen van de Wereldtentoonstelling van 1929. De stad is bijna klaar met de restauratie van de tegels die van elke Spaanse provincie een hoogtepunt uit de geschiedenis afbeelden. We wandelen er langs op zoek naar aanknopingspunten voor ons Moorse verhaal. Op dit plein lezen intrigerende zigeunerinnen de toekomst in de hand van goedgegelovige toeristen.

Na een verdiende koffie trekken we naar de vlakbij gelegen Real Alcazar. Alle heersers die ooit in Sevilla hun troon installeerden, hebben hier hun sporen nagelaten. De eerste stenen van het Alcazar dateren uit 913. Vandaag zien we een interessante architecturale mengeling in een opmerkelijk geheel van kamers, zalen en patios. Dit is het oudste bewoonde koninklijke paleis van Europa. Hier vertoefden onder vele anderen de Moorse koning-dichter Al-Mutadid, die zijn tegenstanders uitnodigde voor een diner om ze vervolgens een kopje kleiner te maken. Maar ook de legendarische Peter I van Castilië, wiens hartstocht voor Maria de Padilla ons een juweel van een tuin opleverde, en "onze" in Gent geboren keizer Karel V, kleinzoon van de katholieke koningen Ferdinand en

Isabela, en zoon van Johanna de Waanzinnige. Naast het bezoek aan de gebouwen zelf, is er tijd voor een wandeling door de mooie tuinen.

Het Real Alcazar ligt in Santa Cruz, door velen aangewezen als de mooiste barrio (wijk) van Sevilla. In 1391 werd de toenmalige joodse wijk Santa Cruz zwaar belaagd tijdens een pogrom en werden vele joden gedood of weggejaagd. Dit werd beschouwd als een voorbode van de ultieme uitdrijving van de joden uit Spanje, door de katholieke koningen Ferdinand en Isabela, een eeuw later.

Voor de lunch die naar Spaanse gewoonte vrij laat wordt gegeten, zoeken we wat tapa's in de smalle steegjes, en daarna bezoeken we de trots van de stad: de 15de eeuwse Giralda. Deze kathedraal is de derde grootste ter wereld en staat boven op de grote moskee van het oude Moorse Sevilla. Haar patio en haar prachtige toren zijn authentiek Moors en dateren uit de 12de eeuw. De katholieke bouwheren behielden immers de originele minaret, die pas later werd omgevormd tot klokkentoren. De kathedraal is genoemd naar de "giraldillo" of weerhaan die op de toren staat. De Moren waren bijzonder aan deze heilige plaats gehecht en vroegen bij de inname van Sevilla in 1248, toelating om de moskee te mogen verwoesten, liever dan dat de christenen het gebouw zouden onteren. Maar deze laatsten verhinderden dit en bewaarden daardoor, ondanks de bouw van een katholiek heiligdom op dezelfde plaats, een belangrijke deel van het Moorse erfgoed. Uiteraard klimmen we naar boven, met slechts een geringe inspanning want het gaat niet om trappen maar om een hellende draaigang met 35 platvormen. Boven op de toren hebben we een uitstekend overzicht van de stad en de omgeving.

De tweede avond in Sevilla brengen we opnieuw gezamenlijk door, deze keer met op het programma authentieke flamenco. Flamenco is een originele Spaanse en meer bepaald Zuid-Spaanse kunstvorm. Het bestaat uit drie vormen: er is gezongen flamenco of cante, er is flamencodans, en er is flamencogitaar. In origine zou flamenco alleen gezongen zijn, begeleid met handgeklap van de palmeros, de zogenaamde toque de palma. Later werd er gitaarmuziek aan toegevoegd. De zigeuners worden beschouwd als de vaders van de flamenco maar we mogen daarbij niet vergeten dat ook de Moorse overlevering een belangrijke rol speelde. De flamencodans wordt in Zuid-Spanje intens bedreven. Kleine meisjes worden de bewegingen van de alom gedanste Sevillana's met de paplepel ingegoten. En kinderen met talent worden naar de academie gestuurd. De flamencodans met de typische voetbewegingen is heel wat jonger dan de muziek en bloeide pas in de loop van vorige eeuw. In Sevilla zien we flamenco in zijn pure vorm in een Fundación die de commercie weert en jonge kunstenaars promoot.

DAG 3: JEREZ – SANLUCAR DE BARRAMEDA - JEREZ

Na het ontbijt rijden we in de richting van Jerez de la Frontera, het centrum van de Andalusische sherry of vino zoals dit droge maar pittige drankje hier wordt genoemd. Vino wordt gemaakt van druiven uit de streek tussen Cadiz, Jerez de la Frontera en Sanlucar de Barrameda dat verderop aan de kust ligt. Het stadje zelf ligt op het eerste zicht wat gewrongen tussen de opslagplaatsen van de verschillende bodegas maar heeft een charmant centrum en een grote flamenco-traditie. We beginnen meteen na aankomst aan een van de hoogtepunten van de dag. In de uitgestrekte bodega van Gonzalez Byass laten we ons inwijden in de geheimen van de sherry en de Spaanse brandy. Een vermakelijk en "geurig" bezoek aan opslagplaatsen zo groot als kerken, met ontelbare wijnvaten, dat uiteraard eindigt met een relaxe proeverij. Nadat we wat bekomen zijn van de degustatie in de bodega, zoeken we een terras voor een lichte lunch, en daarna rijden we op een rustig tempo naar Sanlucar de Barrameda. Een rit door het glooiend landschap waarover we eerder op de ochtend hoorden vertellen: de witgrijze kalkbodem onder de zon en een staalblauwe hemel, en onmerkbaar aanwezig: de subtiele zeelucht. Het bijna mirakuleuze trio dat de unieke smaak van de Andalusische sherry garandeert.

In Sanlucar de Barrameda legden ooit Fenicische, Cartageense, Romeinse en Arabische handelslui met hun schepen aan. En later vanaf de 12de eeuw Engelsen, Genuezen en Bretoenen die sherry en witte wijn kwamen inladen. Deze kleine stad met 60.000 inwoners ligt immers aan de monding van de Guadalquivir. Strategischer kan niet. Daardoor deelde Sanlucar ook in de gouden geschiedenis die aanving met de verovering

van de Americas in de 16de eeuw. Vandaag is Sanlucar wereldwijd bekend om de Manzanilla, een droge sherryachtige aperitiefwijn die enkel hier wordt gemaakt en enkel hier deze mooie naam mag dragen. Een ander handelsmerk van Sanlucar anno 2007 is het natuurgebied Parque Nacional Doñana dat we van op de pier en het strand, aan de overkant zien liggen. Na enkele vrije uurtjes wandelen keren we terug naar Jerez voor een tweede avond flamenco. We doen het deze keer echt op zijn Spaans, en eten en drinken terwijl we gegarandeerd met volle teugen van het hartverwarmende spektakel genieten.

DAG 4: ARCOS DE LA FRONTERA – GRAZALEMA

Het wordt stilaan tijd om dieper door te dringen in een bijzonder mooi stukje binnenland van Andalusië. De glooiende horizon die we gisteren nog zagen verandert vandaag in een grilliger landschap. Een derde van Andalusië ligt boven 600 meter, en we tellen niet minder dan 46 bergtoppen die hoger zijn dan 1000 meter. Hoe dit vertaald wordt in prachtige vergezichten, aanschouwen we tijdens de busrit op de vierde dag van deze trip.

Maar eerst maken we kennis met Arcos de la Frontera, het dorp dat de poort tot de "pueblos blancos" van Andalusië wordt genoemd. Het witte dorp Arcos bezoeken we uiteraard te voet want geen bus geraakt de kluwen van smalle straatjes binnen. In Arcos kunnen we rustig flaneren, genieten van het uitzicht in de vier windrichtingen, klimmen en dalen op zoek naar bezienswaardigheden en een plekje voor een lichte lunch. En we leren er nog meer over de eeuwenlange strubbelingen tussen Moren en christenen.

Nadien rijden we op de grens van de Sierra Margarita en de Sierra Ubrique over de Puerto del Boyar (1103 meter) naar Grazalema. Boven op de pas stappen we even uit voor foto's en wat "birdwatching". Liefhebbers van een bergwandeling gaan te voet verder tot het dorp. Grazalema is het centrum van het natuurreservaat met dezelfde naam. Wie zich afvraagt waar het uitbundige groen in het landschap vandaan komt, doet dit hopelijk niet vanonder een regenscherm... nergens in Spanje regent het vaker dan in dit beschermd natuurgebied! Ook Grazalema mag de naam "pueblo blanco" dragen en het is dan ook prachtig gelegen. We spenderen de rest van de dag al wandelend in het dorp en de omgeving. 's Avonds ontspannen en dineren we in het hotel.

DAG 5: RONDA

Ronda is één van de parels van Andalusië. En haar geschiedenis wordt in veel meer uitgedrukt dan in louter woorden en feiten, aangezien zo veel bezienswaardigheden bewaard zijn gebleven. Zelfs het landschap vertelt ons over een roemrijk verleden, want net zoals Arcos ligt Ronda op een peña, een hoge en steile, maar vooral veilige rotswand. Het omringende en lager gelegen land dat zich kilometers ver uitstrekt, was van op deze hoogte veel beter te controleren.

De Moren arriveerden in Ronda in het jaar 713 onder leiding van Abd Al Aziz, die meteen de opdracht gaf voor de bouw van een fort op de ruïnes van een Romeins kasteel. Deze Moorse militair gaf de stad ook een nieuwe naam: "Izna Rand Onda", vrij vertaald is dat "de stad met het kasteel". Ronda bleef tot bijna op de valreep van de Moors-Iberische geschiedenis een grensstad van het Granadese Nasrid-koninkrijk en werd pas in 1485 na een korte belegering ingenomen. De katholieke koning Ferdinand liet de overwonnen Moren hun leven in ruil voor hun terugtrekking.

Prominente Moren werden afgevoerd naar Alcala de Guadaira nabij Sevilla waar ze konden intrekken in de huizen van de joden die eerder gevallen waren onder de beulen van de inquisitie. Moorse eigendommen in Ronda werden verdeeld onder de christelijke overwinnaars.

Na de overname door de katholieken ontwikkelde Ronda zich in drie delen. Rond de originele citadel ontstond La Ciudad, de stad. Hier zijn de meeste bezienswaardigheden te vinden. In Ronda is het zakken en klimmen want de stad volgt de grillen van de rots waarop ze ligt. We beginnen bij de bruggen die de kloof overspannen en bezoeken daarna eerst en vooral de gerestaureerde Arabische baden. Helaas kunnen we er geen bad meer nemen, maar we zien er wel een interessant animatiefilmpje. Vervolgens is het weer een eindje klimmen naar de Iglesia del Espiritu Santo gebouwd door Fernando "el católico" in 1505. Andalusië telt vele kerkjes die allemaal de moeite waard zijn en elk hun eigen geheim bewaren, gaande van gemummifieerde heiligen tot verrassende

voorstellingen van bekende en onbekende figuren uit het katholieke geloof. De stadswandeling gaat vervolgens naar het Palacio de Mondragon, ooit het belangrijkste paleis. Na de reconquista was het de verblijfplaats van Ferdinand en Isabela. Vlakbij ligt de Santa Maria la Mayor, de moskee uit de 13de eeuw, die onherkenbaar omgebouwd is tot kathedraal, de klokkentoren is de oude minaret. Een ander Moors baken vlakbij is een kleine minaret uit de 14de eeuw, opgetrokken in wat bekend is als de Nasridstijl van Granada.

Een tweede stadsgedeelte naar het westen toe, is El Mercadillo, de markt. We steken daarvoor de beroemde kloof "el Tajo" over en nemen een kijkje aan de parador (inclusief mirador) en de oudste stenen arena van Spanje (uit 1785). Want Ronda is vandaag niet alleen wereldberoemd als de mooiste pueblo blanco van Andalusië. Ronda was de geboortestad van de beroemde Pedro Romero die samen met zijn vader het stierengevecht verhief tot een kunst. Wie de corrida wil leren kennen, komt dus naar Ronda. Zoals ooit Ernest Hemmingway en Orson Welles deden. We komen vandaag dan ook heel veel te weten over dit - voor sommigen omstreden- oude Spaanse tijdverdrijf.

Het derde stadsdeel ontstond toen handelaars die de taxen in de stad wilden vermijden, een nieuwe markt vormden in wat nu de barrio de San Francisco heet.

Na ons bezoek aan Ronda keren we terug naar het hotel in het binnenland in Grazalema.

DAG 6: CORDOBA - GRANADA

De beroemde driehoek Granada, Córdoba en Sevilla vormt de ruggengraat van de Moorse contouren in Andalusië. Op onze zesde reisdag zakken we af naar Córdoba. We vertrekken op tijd om voldoende te kunnen genieten van het landschap onderweg. Alhoewel deze belangrijke Moorse stad al in 1236 werd ingenomen door de christenen was het in de 10de en begin 11de eeuw één van de interessantste steden van Europa. Een plaats waar filosofie, kunst en wetenschap werden bedreven door moslims, joden en christenen in een atmosfeer van tolerantie en kruisbestuiving, de zogenaamde "convivencia". Ons hoofddoel vandaag is de grote moskee. De grondvesten van de Mezquita van Córdoba dateren uit de 8ste eeuw, uitbreidingen maakten het schitterende gebouw twee eeuwen later tot een van de grootste heilige plaatsen in de islamitische wereld. Honderden pilaren stutten als een woud van marmer, graniet en jasper het dak. Op zich is dit bouwwerk al een architecturaal wonder maar de ongeunstelde schoonheid ervan wordt nog versterkt door een wel heel bijzondere ingreep na de reconquista of verovering van Spanje door de christenen uit het noorden. Middenin de moskee werden de symbolen van het christendom opgetrokken: een kruisvormig koor en een hoogaltaar die samen boven de originele gewelven uitsteken. Een kathedraal in een moskee... De minaret werd vervangen door een klokkentoren. Dit geeft een bizar contrast dat bij sommigen het gevoel van botsende culturen opwekt, en bij anderen juist het geloof versterkt dat religieuze symbolen, voortkomend uit zulke uiteenlopende invalshoeken, in bijna perfecte harmonie naast elkaar kunnen bestaan. Naar het schijnt was keizer Karel V, die zonder het te beseffen toelating gaf voor deze vreemde verstrengeling, bij het aanschouwen van het resultaat absoluut onaanspreekbaar.

Het moderne Córdoba heeft in het oude centrum vlakbij de Mezquita toch de fragmenten van zijn Moorse ziel weten te behouden: het beeld van de smalle witte straatjes versierd met bloemen is zeker typisch voor de stad. Een wandeling door La Juderia staat dan ook op ons programma. Er zijn verschillende mogelijkheden voor een eenvoudige lunch en vrij flaneren om wat inkopen te doen. Wie dat wenst, volgt de gids naar een ander religieus juweel, zij het een kleinood: de synagoge van Cordoba, een van de weinige joodse gebedplaatsen die overbleven na de uitdrijving in 1492.

Na de lunch wandelen we via de Romeinse brug over de Guadalquivir naar de Torre de la Calahorra, en naar de bus. Nu rest ons alleen nog de rit via de kalifatenroute naar Granada, waar we in de vooravond ons hotel bereiken. Wie wil kan nog mee op een korte stadswandeling.

DAG 7: ALHAMBRA & GRANADA

Granada was het laatste Arabische bolwerk dat verplicht werd zich over te geven aan de katholieke koningen. In 1492 betrokken Ferdinand en Isabela van Castilië het magnifieke Alhambra nadat de Moor Boabdil hen de sleutels van de stad had overhandigd. Met dit beeld van triomferende christenen zullen we tijdens ons verblijf in Granada verschillende

malen geconfronteerd worden. De triomf van de ene cultuur over de andere en de onvermijdelijke gevolgen voor de joden en moslims die met lede ogen de machtsovername van de katholieken aanschouwden, is bvb vastgelegd op een doek dat we kunnen bekijken in de Koninklijke kapel van Granada.

Uiteraard bezoeken we vandaag het magnifieke Alhambra (1238-1358). Tegelijk paleis en versterkte vesting van de laatste Moorse heersers in Andalusië. De naam van dit prachtige complex betekent in het Arabisch "rood" en verwijst waarschijnlijk naar de kleur van de stenen waarin de buitenmuren zijn opgetrokken. We verblijven er lang genoeg want het uitgestrekte domein met onder meer de tuinen van het Generalife vraagt tijd om te bezoeken. Het hoogtepunt vormen de beroemde veertiende eeuwse paleizen, met de leeuwenfontein en de sprookjesachtige zalen en kamers.

Het Alhambra op zich spreekt tot ieders verbeelding, maar de omgeving is minstens even schitterend. Aan haar voeten ligt immers de hele stad, en in de verte liggen de besneeuwde toppen van de Sierra Nevada met de hoogste berg van het Iberische schiereiland, Mulhacén (3482m).

Na het bezoek aan het Alhambra wandelen we naar het centrum. We botsen vrijwel meteen op de kathedraal Santa Maria de la Encarnacion (1523-1703) waarnaast zich de koninklijke kapel (capilla real) bevindt met de graven van Ferdinand en Isabela. Aan de overkant van de straat ligt de Madraza, de oude moslimhogeschool van Granada, waarvan nog een gedeelte bewaard is gebleven. De Moorse geschiedenis van de stad ligt ook nog duidelijk vast in het Alcaiceria, de oude bazaar. Die werd in de 19de eeuw weliswaar heropgebouwd na een brand maar de sfeer van weleer is nog steeds voelbaar in de geuren en kleuren en het geroezemoes van nieuwsgierige bezoekers. Hier kunnen we in de loop van de avond ook nog rustig rondneuzen op zoek naar geschenkjes voor het thuisfront in de vele souvenirwinkeltjes.

Wat we zeker niet mogen missen is het Albaicin, de oudste wijk van Granada. Hier trokken de Moren zich terug na de inname van Granada door de christenen in 1492. Een mooie wandeling gaat van het Plaza Nueva langs de rivier de Darro naar boven. We lopen letterlijk aan de voet van het Alhambra dat rechts van ons omhoog torent. In de wirwar van smalle straatjes gaan we op zoek naar de mirador de San Nicolas, voor een vorstelijke aanblik van het Alhambra in de ondergaande zon. Op deze beroemde uitkijkplaats is sedert

kort de grote moskee van Granada gevestigd, als een ode aan de onmiskenbaar Moorse geschiedenis van de stad. Achter het Albaicin ligt de heuvel Sacramonte, het territorium van de zigeuners. We zakken evenwel weer af naar de levendige stad beneden en proeven onderweg nog even van het hedendaagse Marrokaanse sfeertje in het Albaicin... Vrije avond.

DAG 8: GRANADA – SEVILLA - BRUSSEL

Na een stevig ontbijt hebben we rustig tijd om in te pakken, waarna we met een taxi naar de luchthaven vertrekken voor de terugreis naar Brussel. Aankomst te Brussel voorzien in de vooravond.

Data & Prijzen 2007

8 april – 15 april = 990 Euro - single kamer: +205 Euro

28 oktober – 4 november = 970 Euro - single kamer: +150 Euro

voorschot bij reservatie: 250 Euro

Inbegrepen in de prijs:

- lijnvlucht Brussel–Sevilla/Granada-Brussel
- luchthaventaksen
- transport ter plaatse per privébus
- 7 hotelovernachtingen met ontbijt
- toegang Alcazar, Giralda, Mezquita, Alhambra
- bezoek aan een sherryhuis in Jerez de la Frontera
- diensten nederlandsstalige reisleader & lokale gids
- btw & lokale taksen
- garantieverzekering reisbureau's

Niet inbegrepen in de prijs:

- maaltijden en dranken
- toegang flamenco concerten (€45) incl. diner in Jerez
- persoonlijke reisverzekering: vanaf €57 inclusief annulatie+assistance+reisgoed

 Accommodatie & maaltijden:	NIET TE MISSEN !!!
★ Comfortabele hotels inclusief ontbijt	<ul style="list-style-type: none">• Sevilla, Cordoba, Granada• Flamenco concerten• Witte dorpen & Ronda• Mezquita & Alhambra
Reisleiding: Marianne Meire	
Transport: bus, te voet	
Groepsgrootte: 10-16	

Bij de meeste themareizen organiseert Divantoura een bijeenkomst met de reisleader of een vertegenwoordiger van Divantoura. Als deelnemer krijg je dan een persoonlijke uitnodiging met datum, plaats en uur van afspraak.

REISVERZEKERING

Een persoonlijke reisverzekering is een noodzaak. Wij raden een *Top Selection* aan van Mondial Assistance: de meest volledige formule die je 100% verzekert in geval van annulatie, medische kosten en repatriëring, verlies/diefstal van het reisgoed en ongevallen. De premie bedraagt 5.8% van de totale reissom.

VLUCHT

Voor deze reis vliegen we met Iberia. Het definitieve vluchtschema krijg je bij briefing.

BAGAGE

Beperk je bagage tot maximum 1 koffer of reistas. Uiteraard kun je ook 1 stuk handbagage meenemen. Hou er rekening mee dat je ook dikwijls zelf je koffer moet dragen. Wij raden je dan ook aan de bagage te beperken tot maximum 15 kg.

MEE TE NEMEN!

- kleine rugzak, hoofddekseel
- zonnebril, zonnebrandolie
- lichte stapschoenen of sandalen
- lichte regenjas, flees of pull

KAMERVERDELING

Voor deze reis logeren we in comfortabele hotels. Indien je als alleenreizende een kamer wenst te delen, dien je dit te vermelden bij de inschrijving. De verdeling verloopt volgens de inschrijvingsdatum. Indien er geen kamergenoot beschikbaar is, wordt er automatisch een éénpersoonskamer voor je gereserveerd tegen de gepubliceerde toeslag in de brochure.

REISDOCUMENTEN

Voor deze reis is er geen internationaal paspoort vereist. De identiteitskaart is voldoende.

KLIMAAT EN GEOGRAFIE

Spanje kent verschillende klimaatzones, afhankelijk van breedteligging, hoogte, afstand van de zee etc. In het algemeen kun je zeggen dat het Spaanse klimaat van het noorden naar het zuiden een overgang vormt van het zachte en regenrijke klimaat van West-Europa naar het hete, droge Afrika. Het voor- en najaar zijn de beste reisperiodes.

GEZONDHEID

Voor Spanje zijn geen vaccinaties nodig. Voor alle bijkomende vragen over gezondheid kan u best contact opnemen met de huisarts of met het tropisch instituut www.itg.be

GELDZAKEN

In Spanje wordt betaald met Euro. Geld afhalen is overal mogelijk en creditcards worden ruim geaccepteerd. Het geven van een fooi wordt in het toerisme wereldwijd als een vast onderdeel van de beloningsstructuur en dus als een vaststaand recht, beschouwd. Uiteraard zijn er verschillen per bestemming en is het bedrag dat je geeft afhankelijk van de waardering die je wil uitdrukken.

JE REIS VERLENGEN

Na de rondreis kan je individueel je verblijf verlengen. Divantoura regelt je terugvlucht op een latere datum als je dit tezelfdertijd aanvraagt bij boeking van de reis.

ALGEMENE OPMERKING

Het reisprogramma is onderhevig aan wijzigingen door lokale omstandigheden, zoals bijvoorbeeld sluiting van musea op feestdagen of renovatiewerken, uurwijzigingen en/of geval van overmacht. Wij doen als reisorganisator al het mogelijke om de reis uit te voeren zoals gepland of voor een alternatief te zorgen.

Niets uit dit reisdossier mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke voorafgaande toestemming van Divantoura bvba - lic. A1641

Bagattenstraat 176 – 9000 Gent – T. +32(0)9 223 00 69 F. +32(0)9 223 04 35 – www.divantoura.be